

مبانی گام به گام عملی در دندانپزشکی کودکان

تألیف

دکتر محمد نظامی

زیر نظر

دکتر سعید حاجی زاده

متخصص جراحی دهان، فک و صورت

عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

سرشناسه	: نظامی، محمد، ۱۳۷۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: مبانی گام به گام عملی در دندانپزشکی کودکان
مشخصات نشر	: تهران: شایان نمودار، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۶۲ص.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۲۳۷-۲۷۹-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: دندانپزشکی کودکان
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ن۶/ک/RK۵۵
رده بندی دیویی	: ۶۱۷/۶۴۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۲۱۸۹۴۳

نام کتاب: مبانی گام به گام عملی در دندانپزشکی کودکان

تألیف: دکتر محمد نظامی

زیرنظر: دکتر سعید حاجی زاده

شمارگان: ۱۰۰۰

ناشر: انتشارات شایان نمودار

مدیر تولید: مهندس علی خزعلی

حروفچینی و صفحه آرایی: انتشارات شایان نمودار

طرح جلد: آتلیه طراحی شایان نمودار

نوبت چاپ: اول

تاریخ چاپ: بهار ۱۳۹۵

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۳۷-۲۷۹-۹

قیمت: ۲۴۰/۰۰۰ ریال

انتشارات شایان نمودار

دفتر مرکزی: تهران / میدان فاطمی / خیابان چهلستون / خیابان دوم / پلاک ۵۰ / بلوک B / طبقه همکف / تلفن: ۸۸۹۸۸۸۶۸

وب سایت: shayannemoodar.com

اینستاگرام: Shayannemoodar

(تمام حقوق برای ناشر محفوظ است. هیچ بخشی از این کتاب، بدون اجازه مکتوب ناشر، قابل تکثیر یا تولید مجدد به هیچ شکلی، از جمله چاپ، فتوکپی، انتشار

الکترونیکی، فیلم و صدا نیست. این اثر تحت پوشش قانون حمایت از مولفان و مصنفان ایران قرار دارد.)

فهرست

۷ مهارت کنترل و مدیریت کودکان
۱۰ اقدامات پروفیلاکسی دهانی Oral Prophylaxis
۱۲ فلوراید تراپی موضعی Topical Fluoride Application
۱۵ درمان فیشور سیلنت Pit and Fissure Sealant
۱۸ بررسی دوره دندان‌های مختلط Mixed Dentition Analysis
۲۱ فضا نگهدار Space Maintainer
۲۷ دستگاه فضا سازی Space Regainer
۳۰ Palatal Crib
۳۳ پلن شیبدار فک پایین Mandibular Inclined Plane
۳۵ کشیدن دندان شیری و یا موقت
۳۸ ترمیم آمالگام کلاس ۱ و ۲
۴۴ پالپوتومی Pulpotomy
۴۷ پالپکتومی Pulpectomy
۵۰ روکش استیل برای تاج‌های خلفی Posterior Stainless Steel Crown
۵۳ ترمیم‌های رزینی پیشگیرانه Preventive Resin Restoration (PRR)
۵۵ Strip Off Crown یا Strip Crown
۵۸ روکش استیلی برای دندان‌های قدامی Open – faced Anterior Stainless Steel Crown
۶۱ منابع – References

پیشگفتار

شاید به جرأت بتوان گفت که درمان کودکان در حوزه دندانپزشکی، یکی از حساس‌ترین درمان‌ها می‌باشد زیرا که روابط بین کودک و گروه درمانی و پزشکی را شکل می‌دهد. کار با کودکان همیشه با اضطراب همراه بوده و اغلب انرژی و فشار زیادی را طلب می‌کند. بنابراین آموزش و تسلط گام به گام مراحل مختلف درمان کودکان، در دانشگاه‌ها بسیار حائز اهمیت بوده و مستلزم مهارت و تلاش فراوان است. در این مجموعه سعی بر آن شده که با بیانی ساده و شیوا بر مهارت‌های عملی دانشجویان دندانپزشکی افزوده شود. از آنجا که مواد لازم، وسایل مورد نیاز و دلایل استفاده از آنها مورد بحث قرار گرفته است، لذا کار درمانی شفاف شده و به سهولت درمان انجام پذیر خواهد بود. علاوه بر ارتقای مهارت‌های کلینیکی در دندانپزشکی کودکان، جهت افزایش اطلاعات علمی دانشجویان، شرایط لازم برای انجام و یا عدم انجام درمان بیان شده است.

برای انتقال بهتر مطالب، از عکس‌ها و تصاویر واضح استفاده شده که گویای مراحل مختلف درمانی می‌باشند. کتابی که از نظر می‌گذرانید شامل ۱۷ فصل می‌باشد که هر یک، مهارت خاصی را بیان می‌کند. امید آنکه بازگشودن و تفهیم مطالب مورد بحث، حق مطالب را ادا کند.

بدین وسیله از تلاشها و زحمات جناب آقای دکتر سعید حاجی زاده استادیار دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی که در تهیه و تدوین این کتاب همکاری نموده‌اند، سپاسگزاری می‌نمایم.

در پایان از عزیزانی که در تهیه این مجموعه همکاری نموده‌اند به ویژه برادرم، محسن نظامی قدردانی می‌شود و همچنین از مؤسسه انتشارات شایان نمودار که مسئولیت نشر و توزیع آن را بر عهده گرفته‌اند سپاسگزاری می‌گردد. از همه علاقمندان و دندانپزشکان تقاضا دارم که هر گونه ایراد و اصلاحی را که نیاز می‌دانند با ناشر در میان بگذارند.

دکتر محمد نظامی

مقدمه

مجموعه حاضر شامل مبانی علمی و عملی و الفبای اصول بالینی دندانپزشکی کودکان می باشد که اقدامات شایع دندانپزشکی در مرکز سلامت دهان و دندان مرتبط با اطفال را در بر می گیرد. لزوم نگارش کتابی با متن روان و کلامی ساده و قابل استفاده برای دانشجویان دندانپزشکی که بر اقدامات عملی دندانپزشکی اطفال متمرکز باشد، کاملاً احساس می شد که حول و قوه الهی با گردآوری مجموعه ای خلاصه در این مورد، می توان امیدوار بود که برخی کمبودهای این حوزه رفع گردد. در این کتاب، هدف بیان مسائلی صرف علمی و تئوریک نبوده. بلکه سعی شده اصول گام به گام درمان ها گفته شود تا دانشجویان عزیز قادر باشند با مرور آن، توانایی های کلینیکی خود را در بر خورد با کودکان افزایش دهند و سرعت عمل مناسبی در این زمینه دست یابند زیرا بر همگان روشن است که در دندانپزشکی اطفال، توانایی انجام سریع و بی عیب و نقص و رعایت توانایی مناسب درمانی فرد را در کنار اصلی درمان است تا کودک که اولین تجربه های خود را در بر خورد با کار درمان لمس می کند، تجربه ای خوشایند از این رویداد داشته باشد و روند درمان و ارتباط روحی و روانی مناسب را در قدم های بعدی با گروه پزشکی و به خصوص کادر درمان دندانپزشکی برقرار کند. همانند هر مجموعه ای، این کتاب نیز خالی از نقصان و اشکال نیست که امید است با همکاری شما عزیزان، بتوان در مجموعه های بعدی گام های بلند تری را در راستای اعتلای علم این مرز و بوم برداشت. در پایان از آقای محمد نظامی به جهت گردآوری مطالب و انتشارات شایان نمودار به جهت طراحی و چاپ اثر، کمال تشکر را دارم.

دکتر سعید حاجی زاده

متخصص جراحی دهان، فک و صورت عضو هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مهارت ۱

مهارت کنترل و مدیریت کودک کان

بر اساس تعریف انجمن دندانپزشکی آمریکا، دندانپزشکی کودک کان شامل نوزادان تا سن ۱۸-۱۷ سالگی می باشد و خدمات آن پیشگیری و درمان ناهنجاری های دهان و دندان است. سه رأس مهم در درمان کودک، دندانپزشک، والدین و خود کودک هستند. کودک کان قبل از یک سالگی باید توسط دندانپزشک معاینه شوند. بارشده اولین دندان و ورود آن به قوس دندانی، استفاده از مسواک توصیه می شود. همواره هر گونه درمانی باید تحت رضایت والدین انجام شود. کودک کان وابستگی زیادی به والدین خود دارند و حضور والدین آنها در کارهایی که انجام می دهند تأثیر چشم گیری دارد. دو حس قوی در کودک کان، وابستگی و کنجکاوی است، بطوری که این دو رابطه مستقیم با والدین دارند. کودک کان در هنگام خطر به مکان خاصی فرار نمی کنند بلکه به شخص خاصی که آن هم والدین هستند پناه می برند. پس مرکز توجه و پناهگاه کودک پدر و مادر هستند. زمانی که والدین حضور دارند، حس وابستگی کودک تأمین شده است و نیازی به آن ندارد در حالی که در این حین حس کنجکاوی و جستجوی او فعال می شود و بالعکس زمانی که والدین حضور ندارند، حس کنجکاوی کاهش یافته و حس وابستگی و نیاز به حضور والدین مشهود می شود. بارشده کودک میزان فعالیت این دو حس کاهش می یابد.

طریقه برخورد با این دو حس، تعیین کننده رفتار کودک کان با دیگر افراد جامعه است.

عواملی که در رفتار کودک کان با دیگران تأثیر گذار هستند: طریقه رشد و بلوغ، خانواده و برادر و خواهر او، تجربه قبلی کودک کان از دندانپزشک و محیط کاری دندانپزشک می باشند. هر یک از موارد ذکر شده می تواند در سه مرحله رشد کودک، یعنی رشد جسمانی، رشد احساسی و رشد ادراکی تأثیر گذار باشد. رفتار دندانپزشک با کودک کان، می تواند رابطه کودک کان و دندانپزشک را تثبیت کند.

پس دندانپزشک کودک کان باید بتواند رابطه ای خوب و دوستانه، طوری که اعتماد کودک کان را جلب کند،